

# **Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021 - 2026**

---

Miljö- och klimatnämnden  
2022

# Innehållsförteckning

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>1</b> | <b>Bakgrund .....</b>                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>4</b> |
| <b>2</b> | <b>Syfte med programmet .....</b>                                                                                                                                                                                                                                               | <b>5</b> |
| <b>3</b> | <b>Implementering av programmet .....</b>                                                                                                                                                                                                                                       | <b>6</b> |
| <b>4</b> | <b>Kapitel 1 - Aktiviteter 2022-2024.....</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>7</b> |
| 4.1      | Rätten till demokratisk delaktighet .....                                                                                                                                                                                                                                       | 7        |
| 4.1.1    | Stadens verksamheter ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan rösta och löpande påverka stadens utveckling på lika villkor som andra.....                                                                                                                      | 7        |
| 4.1.2    | Stadens verksamheter ska möjliggöra att personer med funktionsnedsättning kan delta i förenings- och övrigt samhällsliv på lika villkor som andra.....                                                                                                                          | 7        |
| 4.1.3    | Stadens verksamheter ska i sina enkäter och uppföljningar samla in underlag på ett sådant sätt att det är möjligt att göra analyser utifrån diskrimineringsgrunderna. ....                                                                                                      | 8        |
| 4.1.4    | Stadens verksamheter ska samråda och aktivt involvera intresseorganisationer i åtgärder som berör personer med funktionsnedsättning. ....                                                                                                                                       | 8        |
| 4.2      | Rätten till ett tryggt liv .....                                                                                                                                                                                                                                                | 8        |
| 4.2.1    | Stadens verksamheter ska arbeta normmedvetet för att upptäcka och förebygga diskriminering, förtryck, våld i nära relationer och annan våldsutsatthet som kan drabba personer med funktionsnedsättning. Det omfattar att ge individuellt anpassat stöd till de som behöver..... | 8        |
| 4.2.2    | Stadens verksamheter ska ha god krisberedskap som omfattar personer med funktionsnedsättning.....                                                                                                                                                                               | 8        |
| 4.2.3    | Stadens verksamheter ska anpassa och utveckla sin information och kommunikation om krisberedskap så att personer med funktionsnedsättning kan förstå. ....                                                                                                                      | 9        |
| 4.3      | Rätten till arbete och sysselsättning.....                                                                                                                                                                                                                                      | 9        |
| 4.3.1    | Stadens ska anställa fler personer med funktionsnedsättning. Arbetsplatserna ska vara tillgängliga .                                                                                                                                                                            | 9        |
| 4.3.2    | Staden ska samarbeta med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och privata företag för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna arbeta. När gymnasieskolan tar slut är detta samarbete extra                                                                        |          |

|                                                                                                                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| viktigt.....                                                                                                                                                                                      | 9  |
| 4.3.3 Staden ska ta fram praktikplatser och meningsfull<br>sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. ....                                                                             | 9  |
| 4.3.4 Staden ska arbeta aktivt för att förhindra diskriminering. ....                                                                                                                             | 9  |
| 4.4 Rätten till att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs<br>inne - och utemiljöer .....                                                                                                    | 10 |
| 4.4.1 Stadens verksamheter ska tillämpa och ställa krav på<br>universell utformning vid, stadsplanering samt ny - och<br>ombyggnationer av stadens inne - och utemiljöer.....                     | 10 |
| 4.4.2 Stadens verksamheter ska åtgärda enkelt avhjälpna hinder<br>i inne - och utemiljöer . ....                                                                                                  | 10 |
| 4.4.3 Stadens verksamheter ska säkerställa tillgång till flexibla<br>och tillgängliga transporter så att personer med<br>funktionsnedsättning kan förflytta sig på lika villkor som<br>andra..... | 10 |

# 1 Bakgrund

Personer med funktionsnedsättning är oftare utan arbete, utan bostad, har sämre hälsa, svårare att påverka sin situation, möter ofta okunskap, hamnar i utanförskap, har lägre demokratisk delaktighet, är oftare otrygga, lägre utbildningsresultat samt sämre förutsättningar för en rik fritid. Detta ska vi ändra på tillsammans genom att samtliga nämnder och styrelser arbetar efter de angivna strategierna. Då kan vi göra skillnad.

## 2 Syfte med programmet

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021 – 2026, härnäst programmet, har som övergripande syfte att i staden möjliggöra för fler personer med funktionsnedsättning att ta del av mänskliga rättigheter som andra tar för givet. För detta har programmet för varje nämnd och styrelse preciserat strategier som leder till målen. Dessa förväntas implementeras, bli synliga, i verksamhetsplaner eller andra verksamhetsdrivande dokument.

### 3 Implementering av programmet

Varje nämnd och styrelse har direkt eller via respektive ledning på förvaltningar och bolag fått i uppdrag att utifrån programmet implementera strategierna under respektive rättighetsområde. I tabellen nedan framgår rättighetsområdena och vilka nämnder och styrelser som är berörda.

| Rättighetsområde                                                    | KS | Alla nämnder och styrelser | Särskilt ansvariga nämnder | Särskilt ansvariga styrelser                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------|----|----------------------------|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Självständigt liv                                                |    | X                          | 6 nämnder                  |                                                                                                             |
| 2. Information och kommunikation                                    | X  | X                          | 2 nämnder                  |                                                                                                             |
| 3. Demokratisk delaktighet                                          |    | X                          | 4 nämnder                  |                                                                                                             |
| 4. Ett tryggt liv                                                   | X  | X                          |                            |                                                                                                             |
| 5. Bästa möjliga hälsa                                              |    |                            | 11 nämnder                 |                                                                                                             |
| 6. Utbildning                                                       |    |                            | 11 nämnder                 |                                                                                                             |
| 7. Arbete och sysselsättning                                        | X  | X                          | 8 nämnder                  | Styrelser inom Business region Göteborgskoncernen i kluster näringsliv                                      |
| 8. Fungerande bostad                                                |    |                            | 9 nämnder                  | Styrelser inom Framtiden-koncernen i kluster bostäder samt styrelser inom Higab koncernen i kluster lokaler |
| 9. Kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer |    | X                          | 6 nämnder                  | Styrelser inom Framtiden-koncernen i kluster bostäder och styrelser inom Higab koncernen i kluster lokaler  |
| 10. Meningsfull fritid                                              |    |                            | 9 nämnder                  | Styrelser inom Göteborg & CO koncernen i kluster turism, kultur & evenemang.                                |

## 4 Kapitel 1 - Aktiviteter 2022-2024

### Anvisning

Ge exempel på aktivitet/-er som möter upp strategier/-na som er verksamhet arbetar efter. Ange om möjligt referens till dokument eller ansvarig handläggare. Ge exempel på eventuell nämnd eller styrelse som ni enligt programmet i den här aktiviteten samverkar med.

Ange bara aktiviteter och samverkan för de strategier som är ändamålsenliga i er verksamhet.

### 4.1 Rätten till demokratisk delaktighet

#### 4.1.1 Stadens verksamheter ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan rösta och löpande påverka stadens utveckling på lika villkor som andra.

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Nämnden har före pandemin haft öppna sammanträden i en lokal anpassad för personer med funktionshinder. 2023 är förvaltningen evakuerad till tillfälliga lokaler där lokalen för nämndens sammanträden är förhållandevis liten. Det är dock möjligt att anmäla att man önskar delta och då bereds plats för detta. Det är också möjligt att följa nämndens sammanträden via Teams om man anmäler att man så önskar. |                                                           |

#### 4.1.2 Stadens verksamheter ska möjliggöra att personer med funktionsnedsättning kan delta i förenings- och övrigt samhällsliv på lika villkor som andra.

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

**4.1.3 Stadens verksamheter ska i sina enkäter och uppföljningar samla in underlag på ett sådant sätt att det är möjligt att göra analyser utifrån diskrimineringsgrunderna.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

**4.1.4 Stadens verksamheter ska samråda och aktivt involvera intresseorganisationer i åtgärder som berör personer med funktionsnedsättning.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

## **4.2 Rätten till ett tryggt liv**

**4.2.1 Stadens verksamheter ska arbeta normmedvetet för att upptäcka och förebygga diskriminering, förtryck, våld i nära relationer och annan våldsutsatthet som kan drabba personer med funktionsnedsättning. Det omfattar att ge individuellt anpassat stöd till de som behöver.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med.                                                                                                                                                                                                                                                                          | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Förvaltningen arbetar aktivt med kompetensutveckling av alla medarbetare i enlighet med stadens gemensamma förhållningssätt. I detta arbete ingår att systematiskt vid arbetsplatsträffarna aktivt arbeta med begreppen likabehandling, normmedvetenhet, kränkande särbehandling, diskriminering och otillåten påverkan. |                                                           |

**4.2.2 Stadens verksamheter ska ha god krisberedskap som omfattar personer med funktionsnedsättning.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

#### **4.2.3 Stadens verksamheter ska anpassa och utveckla sin information och kommunikation om krisberedskap så att personer med funktionsnedsättning kan förstå.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med.                                                      | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Förvaltningens texter som beslut, beslutsunderlag och rapporter skrivs med tillgänglighetsanpassning |                                                           |

### **4.3 Rätten till arbete och sysselsättning**

#### **4.3.1 Stadens ska anställa fler personer med funktionsnedsättning. Arbetsplatserna ska vara tillgängliga**

.

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med.                                                                          | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Förvaltningen har lokaler som är anpassade för personer med funktionsnedsättning. Särskilda anpassningar görs vid behov. |                                                           |

#### **4.3.2 Staden ska samarbeta med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och privata företag för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna arbeta. När gymnasieskolan tar slut är detta samarbete extra viktigt.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

#### **4.3.3 Staden ska ta fram praktikplatser och meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

#### **4.3.4 Staden ska arbeta aktivt för att förhindra diskriminering.**

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Förvaltningen arbetar aktivt med kompetensutveckling av alla medarbetare i enlighet med stadens gemensamma förhållningssätt. I detta arbete ingår att systematiskt vid arbetsplatsträffarna aktivt arbeta med begreppen likabehandling, normmedvetenhet, kränkande särbehandling, diskriminering och otillåten påverkan. |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 4.4 Rätten till att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne - och utemiljöer

### 4.4.1 Stadens verksamheter ska tillämpa och ställa krav på universell utformning vid, stadsplanering samt ny - och ombyggnationer av stadens inne - och utemiljöer.

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med.                                                                                       | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Förvaltningen har säkerställts att detta har beaktats i samband med ombyggnation av förvaltningens lokaler på Karl Johansgatan 23-25. |                                                           |

### 4.4.2 Stadens verksamheter ska åtgärda enkelt avhjälpna hinder i inne - och utemiljöer .

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |

### 4.4.3 Stadens verksamheter ska säkerställa tillgång till flexibla och tillgängliga transporter så att personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig på lika villkor som andra

| (1) Aktivitet/-er som verksamheten arbetar med. | (2) Exempel på samverkan med andra nämnder och styrelser. |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                 |                                                           |